DOMSTOLENS BESLUT (fjärde avdelningen)
den 9 december 2003 *

I mål C-224/03,

Republiken Italien, företrädd av I.M. Braguglia, i egenskap av ombud, biträdd av M. Fiorilli, avvocato dello Stato, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av L. Pignataro och A. Whelan, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om fastställelse av att de befogenheter och den behörighet som Europeiska gemenskapernas kommission givits på de områden som enligt EKSG-fördraget innehades av Höga myndigheten enligt artikel 97 KS har upphört att gälla, med verkan från den 24 juli 2002. Det medför att varje åtgärd som vidtagits eller kommer att vidtas på dessa områden, som inte varit föremål för någon ny

* Rättegångsspråk: italienska.

överenskommelse mellan de fördragsslutande staterna, skall anses ogiltiga och sakna rättsverkningar,

meddelar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.N. Cunha Rodrigues och domarna F. Macken och K. Lenaerts (referent),

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Republiken Italien har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 16 maj 2003, väckt talan om fastställelse enligt artikel 97 KS av att de befogenheter och den behörighet som Europeiska gemenskapernas kommission

givits på de områden som enligt EKSG-fördraget innehades av Höga myndigheten har upphört att gälla, med verkan från den 24 juli 2002. Det medför att varje åtgärd som vidtagits eller kommer att vidtas på dessa områden, som inte varit föremål för någon ny överenskommelse mellan de fördragsslutande staterna, skall anses ogiltiga och sakna rättsverkningar.

Tillämpliga bestämmelser

2 Enligt artikel 97 KS upphörde EKSG-fördraget att gälla den 23 juli 2002.

3 Den 18 juni 2002 antog kommissionen ett meddelande om vissa förändringar i handläggningen av konkurrensärenden till följd av att EKSG-fördraget löper ut (EGT C 152, s. 5) (nedan kallat meddelandet).

4 I punkt 1 i detta meddelande har kommissionen angivit att det faktum att EKSG-fördraget upphör att gälla den 23 juli 2002 "innebär i princip att de industrier som tidigare omfattades av EKSG-fördraget och de tillämpningsföreskrifter och annan sekundärlagstiftning som byggde på EKSG-fördraget från och med den 24 juli 2002 omfattas av EG-fördragets regler samt av de tillämpningsföreskrifter och annan sekundärlagstiftning som bygger på EG-fördraget".

5 I punkt 2 i detta meddelande anges att avsikten med detta meddelande är följande:

"— Att för ekonomiska aktörer och medlemsstaterna, i den mån de berörs av EKSG-fördraget och tillhörande sekundärlagstiftning, ... sammanfatta de viktigaste förändringar med avseende på tillämplig materiell rätt och processrätt som uppstår genom övergången till EG-systemet.

— Att ... förklara hur kommissionen avser att behandla specifika situationer som kan uppstå till följd av övergången från EKSG till EG vad beträffar karteller ..., kontroll av företagskoncentrationer ... och kontroll av statliga stöd".

6 Punkt 31 i meddelandet, som återfinns i avsnittet om särskilda aspekter till följd av övergången från EKSG-reglerna till EG-reglerna, har följande lydelse:

"Om kommissionen vid tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler på avtal identifierar en överträdelse på ett område som omfattas av EKSG-fördraget, kommer den materiella rätt som tillämpas att vara den rätt som gällde vid den tidpunkt då de sakförhållanden som överträdelsen består i inträffade, oberoende av när tillämpningen äger rum. När det gäller förfarandena kommer det under alla omständigheter att vara EG-rätten som gäller efter det att EKSG-fördraget löper ut ..."

Förfarandet

7 Republiken Italien har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 16 maj 2003, väckt förevarande talan.

8 Genom särskild handling som inkom till domstolens kansli den 18 juli 2003 anförde kommissionen, med stöd av artikel 91.1 i domstolens rättegångsregler, en invändning om rättegångshinder. Republiken Italien inkom med ett yttrande angående denna invändning den 1 oktober 2003.

Parternas yrkanden

9 Republiken Italien har yrkat att domstolen skall fastställa att, enligt artikel 97 KS, de befogenheter och den behörighet som Europeiska gemenskapernas kommission givits på de områden som enligt EKSG-fördraget innehades av Höga myndigheten har upphört att gälla, med verkan från den 24 juli 2002. Detta medför att varje åtgärd som vidtagits eller kommer att vidtas på dessa områden, som inte varit föremål för någon ny överenskommelse mellan de fördragsslutande staterna, skall anses ogiltiga och sakna rättsverkningar.

10 Kommissionen har i sin invändning om rättegångshinder yrkat att domstolen skall

— fastställa att talan inte kan upptas till sakprövning,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

11 Republiken Italien har i sitt yttrande över invändningen om rättegångshinder yrkat att invändningen skall avslås.

Upptagande till sakprövning

12 Kommissionen har gjort gällande att det är uppenbart att talan inte kan upptas till sakprövning.

13 Till stöd för sin talan har den anfört att Republiken Italien har yrkat att domstolen skall anta ett beslut av deklaratorisk art. Domstolen har dock endast behörighet att anta sådana beslut i de fall som avses i artiklarna 226 EG–228 EG samt artiklarna 238 EG–239 EG, vilka inte är relevanta i förevarande fall.

14 Kommissionen har mot bakgrund av artikel 230 EG gjort gällande att denna artikel inte ger domstolen behörighet att meddela domar av uteslutande deklaratorisk art. Den har tillagt att enligt fast rättspraxis omfattar gemenskapsdomstolarnas behörighet enligt nämnda artikel varken möjligheten att fastställa omständigheter (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens beslut av den 10 februari 1994 i mål T-468/93, Frinil mot kommissionen, REG 1994, s. II-33, punkterna 36 och 37) eller möjligheten att utfärda förelägganden gentemot en gemenskapsinstitution (se, bland annat, domstolens beslut av den 26 oktober 1995 i de förenade målen C-199/94 P och C-200/94 P, Pevasa och Inpesca mot kommissionen, REG 1995, s. I-3709, punkt 24, och dom av den 8 juli 1999 i mål C-5/93 P, DSM mot kommissionen, REG 1999, s. I-4695, punkt 36).

15 Republiken Italien har svarat att kommissionen efter meddelandet antog beslut C (2002) 5087 slutligt, av den 17 december 2002, om ett förfarande för tillämpning av artikel 65 KS (COMP/37.956 — armeringsjärn), i vilket den konstaterar att italienska stålföretag har ingått i en kartell som är oförenlig med artikel 65 KS och ålägger dem böter som totalt uppgår till ett belopp om 85 miljoner euro. Den har gjort gällande att antagandet av ett sådant beslut utgör maktmissbruk från kommissionens sida, i avsaknad av en överenskommelse mellan de stater som slutit EKSG-fördraget angående EKSG-bestämmelsernas övergång till EG-fördragets regler på området för konkurrensskydd.

16 Republiken Italien har härvid betonat domstolens behörighet att, i medlemsstaternas och gemenskapens goda funktions intresse, tillse att kommissionen inte överskrider den behörighet som den har tilldelats. Den har anfört att

kommissionen, i förevarande fall, efter att ha uttryckt sina avsikter i meddelandet, har genomfört dessa genom beslut som dels visar att denna institution har ansett sig inneha behörighet utan att en särskild överenskommelse föreligger mellan medlemsstaterna, dels har inverkan på de bötfällda företagens intressen.

17 Republiken Italien har gjort gällande att den berörda medlemsstatens enda möjlighet vid sådant maktmissbruk är att vägra att bifoga ett beslut i enlighet med artikel 256 EG om att verkställighet skall ske till ett beslut av kommissionen som medför betalningsskyldighet för fysiska eller juridiska personer. Den har tillagt att denna vägran innebär att den berörda medlemsstaten utsätts för risken att kommissionen väcker talan om åsidosättande av skyldigheten enligt denna artikel, vilket leder till frågan om vilken omfattning domstolsprövningen skall ha i förhållande till denna vägran.

18 Republiken Italien har dessutom påpekat att den i förevarande fall inte eftersträvar att enskilda beslut ogiltigförklaras på grund av bristande behörighet, utan att en konstitutionell kompetenstvist löses. Den har anfört att det enda sättet att uppnå detta syfte är att ifrågasätta den behörighet som kommissionen felaktigt anser sig inneha i enlighet med EKSG-fördraget. Den har i detta avseende hävdat att meddelandet formellt sett endast är en avsiktsförklaring och därmed inte utgör maktmissbruk och vidare att de enskilda besluten har ett samband med enskilda fall och inte kan bestridas av en medlemsstat, som företräder det allmänna intresset.

19 Enligt artikel 92.1 i rättegångsreglerna kan domstolen, om det är uppenbart att domstolen saknar behörighet att pröva viss sak eller att talan inte kan tas upp till prövning, sedan generaladvokaten hörts, fatta ett motiverat beslut utan ytterligare behandling.

20 Domstolen erinrar om att Republiken Italien i förevarande fall genom sin ansökan har väckt talan om fastställelse, av deklaratorisk art, av att kommissionen sedan den 24 juli 2002 saknar behörighet att vidta åtgärder enligt EKSG-fördraget på de områden som inte varit föremål för någon överenskommelse mellan de fördragsslutande staterna om tillfällig förlängning av detta fördrags tillämplighet för att reglera övergången från EKSG-reglerna till EG-reglerna. Såsom klart framgår av dess yttrande över invändningen om rättegångshinder, har Republiken Italien uteslutit att dess ansökan tolkas så att den avser ogiltigförklaring av meddelandet och de enskilda beslut som kommissionen har antagit efter den 23 juli 2002 på grundval av EKSG-fördraget, såsom det beslut som avses i punkt 15 i förevarande beslut.

21 En sådan ansökan omfattas emellertid inte av de former för talan som ingår i domstolens behörighet.

22 Härav följer att det är uppenbart att domstolen saknar behörighet att pröva den ansökan som väckts vid denna domstol av Republiken Italien. Denna ansökan skall således avvisas.

Rättegångskostnader

23 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att svaranden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Italien har tappat målet, skall kommissionens yrkande bifallas.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN (fjärde avdelningen)

följande beslut:

1) **Talan avvisas.**

2) **Republiken Italien skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Luxemburg den 9 december 2003

R. Grass

Justitiesekreterare

J.N. Cunha Rodrigues

Ordförande på fjärde avdelningen